

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кудряшов В. П. Курс фінансів: навч. посіб. – К.: Вид-во «Знання», 2008. – 431 с.
2. Бренер А. В. Аналіз сучасного стану пенсійного забезпечення України за 2010-2015 рр. [Електронний ресурс] / Бренер А. В., Набатова Ю. О. // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2015. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4054> – Назва з екрану.
3. Лондар С. Л. Фінанси: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / С. Л. Лондар, О. В. Тимошенко. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 384 с.
4. Зміни до пенсійного законодавства [Електронний ресурс] // Варто знати. – Режим доступу: <http://www.i-law.kiev.ua/зміни-до-пенсійного-законодавства-бе/> – Назва з екрану.
5. Уряд запропонував почати пенсійну реформу з 1 липня 2017 року [Електронний ресурс] // Всеукраїнська асоціація пенсіонерів. – Режим доступу: <http://uarp.org/ua/news/1463034678#.VzbOldQS-t8> – Назва з екрану.

Петіна О.М.

*аспірант кафедри економіки та організації виробництва
Кіровоградського національного технічного університету
м. Кіровоград, Україна*

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ

Ефективність та результативність інноваційної економіки, до якої прагне долучитися наша держава, насамперед, визначається якісними характеристиками трудових ресурсів і способом їх залучення у процес виробництва, адже головною стратегічною силою є людський інтелект, креативність, творчі здібності й можливості. Цілком очевидно, що саме молоде покоління є частиною суспільства, найбільш відкритою до інновацій, готовою до ризиків, наділеною прагненням «вибудувувати орієнтацію в навколишньому середовищі при відсутності необхідних знань шляхом створення нового знання» [1]. Тому, в даному контексті зростає важливість розробки дієвих механізмів мотивації молодих працівників інноваційних підприємств та організацій як беззаперечного чинника їхньої конкурентоспроможності. Оскільки мотивація молоді до розвитку інноваційного потенціалу (здатності до прояву творчості, створення нового) являється складним і багатовимірним процесом, особливої актуальності набуває комплексне дослідження факторів формування інноваційного потенціалу молоді та їх класифікації.

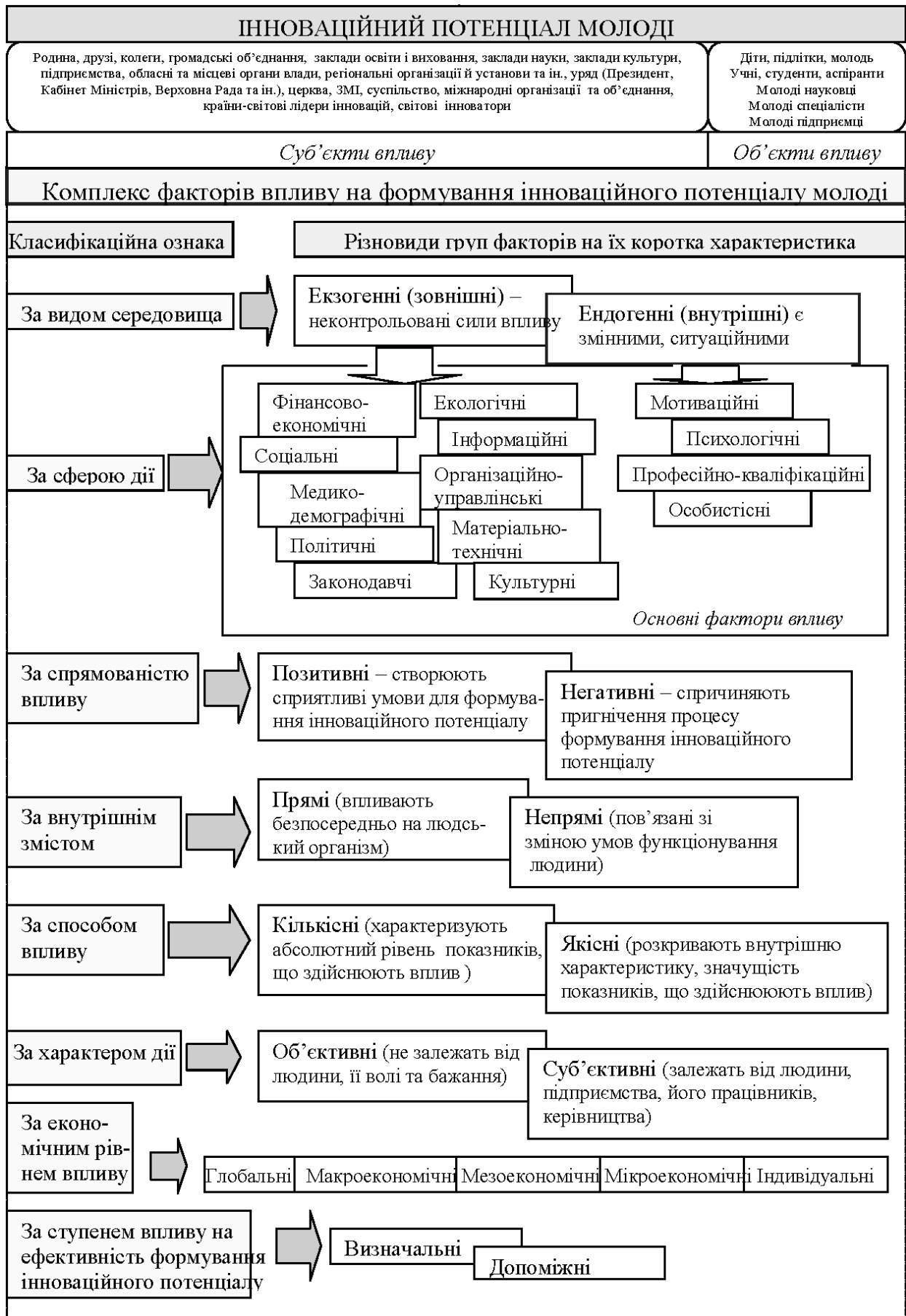
У науковій літературі існує значна кількість напрацювань, в яких розглядається особистісний ресурс, який за відповідних умов може проявити себе в якості підстави для ініціації інноваційної поведінки – інноваційний потенціал, який включає в себе:

- особистісні якості, такі як толерантність до невизначеності, здатність йти на виправданий ризик, відповідальність, потреба в самореалізації, мотивація досягнення, рефлексивність, креативність (якості інтелекту, інтелектуальна ініціатива);

- компетенції, перш за все, проектна компетенція, комунікативна компетенція, інформаційна компетенція.

- вітальність, що включає в себе особливості ціннісно-сміслової сфери (життестійкість, суверенність, працездатність, мобілізаційний потенціал, здатність до саморегуляції, орієнтацію на певну якість життя) [2, с. 152].

На нашу думку, до базових рис юного інноватора належать: високий рівень інтелекту, допитливість, незадоволеність поточним станом справ і як наслідок спонукання до дії, самомотивація, ініціативність, оригінальне бачення, розвинена уява, здатність виходити із зони комфорту і йти на ризик, бажання експериментувати, грайливість, гнучкість, завзятість, зацікавленість у навчанні, моделювання ситуацій. Крім того, особистості інноваційного типу постійно: перебувають в пошуку натхнення та нових ідей; бачать зв'язок між не поєднаними речами; багато розмірковують над проблемами та можливостями; вміють виділяти суть з будь-яких ідей і далі працювати з основоположними принципами; в міру довіряють інтуїції, але також ретельно аналізують ситуацію; легко пристосовуються до будь-яких оточуючих обставин, тому що відкриті назустріч змінам. Враховуючи зазначені особливості інноваторів, потрібно вибудовувати гнучку систему мотивів та стимулів, а для цього, в свою чергу, необхідно чітко розуміти які чинники і в якій мірі вони впливають на процес формування інноваційного потенціалу молоді. Інноваційний потенціал молоді є специфічною соціально-економічною категорією і саме тому зазнає прямого чи опосередкованого впливу з боку різноманітних факторів. Саме тому, для спрощення дослідження та з метою врахування найбільш суттєвих факторів провели їх групування. Рисунок 1 наглядно ілюструє комплекс факторів, які впливають на формування інноваційного потенціалу молоді, сприяють або перешкоджають розвитку позитивного творчого мислення та креативності окремого індивіда, які у широкому сенсі можна спроектувати на будь-якого молодого висококваліфікованого працівника інноваційної сфери.

Рис. 1. Класифікація факторів впливу на формування інноваційного потенціалу молоді*

*розроблено автором на основі узагальнення джерел [3, с. 75-76; 4, с. 35-43]

Зосередимо увагу на основних факторах впливу на формування інноваційного потенціалу молоді. Зокрема, медико-демографічні чинники, до яких відносимо рівень народжуваності, смертності та захворюваності серед молоді, склад сімей, стан здоров'я, відтворення трудових ресурсів, рівень міграції, значно впливають на кількісну та якісну структуру інноваційного потенціалу молоді. Культурний фактор хоча не є визначальним, проте робить свій внесок у формування правил та моделей поведінки людини, становлення певного типу культури, національних традицій та ментальності її населення, що справляє чималий вплив на формування креативного мислення молодого громадянина, характер і сферу прикладання праці. Виділяємо важливість соціальних та психологічних факторів, тому що саме вони передбачають наявність певних поглядів і цінностей у молодих людей, інноваційну культуру та готовність молоді до участі у створенні інновацій. Окреме місце займають професійно-кваліфікаційні чинники, які розглядаються як сукупність фахових компетенцій, необхідних для розробки нового. До фінансово-економічних чинників становлення інноваційного потенціалу молоді, відносимо ті важелі впливу, які формуються економічною, бюджетною та фіскальною політиками держави, а саме розподіл видатків на виховання, освіту та науку, інноваційний розвиток молоді, молодіжне підприємництво, програми підтримки молоді та ін. Інформаційні фактори сьогодні, в умовах поширення глобалізації, мають надважливе значення у створенні нових можливостей для становлення цілеспрямованого та комплексного механізму інноваційного потенціалу молоді. До політичних чинників відносимо стабільність політичної ситуації в країні і сталість політико-економічного розвитку. Законодавчі фактори: формують правову основу інноваційної діяльності на базі системи законних та підзаконних актів; мають позитивний вплив при законодавчому заохоченні та державній підтримці створення інновацій. Не меншу роль відіграють організаційно-управлінські фактори, що здійснюють вплив через інституційно-управлінські та інституційно-організаційні зміни в інноваційній сфері (розгалужена інноваційна інфраструктура). Екологічний фактор визначає вплив нових технологій, матеріалів, видів енергії на довкілля. Екологічний стан довкілля визначає моральнісні і виробничі межі при використанні інноваційного потенціалу молоді на благо держави. Матеріально-технічний фактор пов'язаний з рівнем розвитку техніки і технології, впровадженням наукових відкриттів і розробок у виробництво, удосконаленням знарядь і засобів праці. Під особистісними факторами розуміємо наявність здібностей, задатків до продукування інновацій та інших інновативних характеристик, що прямо впливають на формування інноваційного потенціалу. Мотиваційні фактори, які є внутрішніми, включають в себе прагнення молоді людини

до досягнень, визнання, влади та впливовості, необхідність в соціальних контактах, бажання займатися цікавою та корисною роботою.

Підсумовуючи, варто сказати, що дана класифікація факторів, яка розроблена у результаті проведення дослідження: дозволить провести оцінку стану розвитку інноваційного потенціалу на всіх економічних рівнях, визначити вплив даних факторів на результативні показники; буде використана задля розробки рішень щодо обмеження або стимулювання дії тих чи інших факторів впливу і системи мотивації розвитку інноваційного потенціалу молоді.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Луков В. А. Молодежь и инновации: ожидания общества и субъектные возможности новых поколений [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hdirussia.ru/346>
2. Скитович А. А., Суркова Е. Г. Психологический портрет молодого специалиста как субъекта инновационной деятельности // Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта. – 2013. – № 9(103). – С. 150–158.
3. Інноваційна праця: діагностика проблем, важелі активізації: монографія / М. В. Семикіна, С. Р. Пасека та ін. / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. В. Семикіної. – Черкаси: ТОВ «МАКЛАУТ», 2012. – 320 с.
4. Гвоздович Ю. О. Формування та використання інноваційного потенціалу молоді: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.07 / Ю. О. Гвоздович; Кіровоградський технічний університет. – Кіровоград, 2013. – 182 с.

Чернишова А.В.

студентка

*Одеського національного політехнічного університету
м. Одеса, Україна*

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ

Сучасна система управління персоналом базується на тому, що люди є найважливішим економічним ресурсом підприємства, джерелом його прибутків, конкурентоспроможності та процвітання [1]. Важливу роль при цьому відіграє мотивація, яка виступає основою поведінки людини та зумовлює докладання нею певних зусиль, спрямованих на досягнення цілей підприємства. Саме тому дослідження впливу мотивації на продуктивність праці персоналу в сьогоденних умовах господарювання є однією з найактуальніших проблем.

Мотивація – це процес спонукання працівників до активної трудової діяльності для задоволення їхніх власних потреб, інтересів у поєднанні з досягненням цілей організації [2]; сукупність рушійних сил, які